

Yurtdışındaki İşletmede Bulunan Net Yatırım Riskinden Korunma İşleminin Türkiye Muhasebe Standartları Kapsamında İncelenmesi ve Muhasebeleştirilmesi

Analysis and Accounting of Hedging of a Net Investment in a Foreign Operation Process in the concept of Turkish Accounting Standards

Veli ÖZTÜRK

Gazi Üniversitesi,
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,
Sağlık Kurumları İşletmeciliği Bölümü
Ankara/TÜRKİYE
velioz@gazi.edu.tr

Özet

Son yıllarda finansal piyasalardaki gelişmelere paralel olarak, finansal araçlar da hızla gelişmiştir. Bunun bir sonucu olarak da, finansal araçların nasıl sınıflandırılacağı, bunların muhasebeleştirilme esasları da önemli hale gelmiştir. Finansal araçların çeşitlerinin her geçen gün artması sonucunda, finansal risk de ortaya çıkmıştır. Özellikle sabit kurlara dayalı Bretton Woods sisteminin 1970’li yıllarda sona ermesinden sonra, işletmeler finansal risklerle karşı karşıya kalmışlardır. TMS 39, işletmelerin finansal piyasalarda karşı karşıya kaldıkları finansal riskleri üç grupta toplamıştır. Bunlar; finansal aracın gerçeğe uygun değerinden kaynaklanan riskler, nakit akışından kaynaklanan riskler ve yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımdan kaynaklanan risklerdir. Çalışmamızın konusunu oluşturan ve finansal risklerden korunma çeşitlerinden birisi olan yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımdan kaynaklanan risklerden korunma Türkiye Muhasebe Standartlarından TMS 21 ve TMS 39’da açıklanmıştır.

Çalışmamızın uygulama bölümünde, finansal riskten korunma çeşitlerinden birisi olan, yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırım riskinden korunmaya örnek verilmiştir. Örnek uygulamamız üç bölüme ayrılmıştır. Birinci bölümde, yurtdışındaki işletmeye yatırım yapan işletmenin forward sözleşmesi yapmaması durumunda ortaya çıkacak döviz kuru riskleri yani kurlardaki artma ve azalmanın etkileri gösterilmiştir. Uygulamamızın ikinci bölümünde, işletmenin net yatırım riskinden korunmak için yapmış olduğu forward sözleşmesi ile ilgili muhasebe kayıtları gösterilmiş, işletmenin forward sözleşmesi yapmasının net yatırım riskinden işletmeyi nasıl koruduğu anlatılmıştır. Uygulamamızın son bölümünde de yabancı ülkedeki net yatırımın elden çıkarılması ve bunun sonuçları gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Araç, Finansal Risk, Finansal Riskten Korunma, Net Yatırım Riski, Forward.

Abstract

In recent years, in line with developments in the financial markets, financial instruments developed rapidly. As a result of this development, how to classify financial instruments, recognition of these principles has become important. As a result of the every day increase in types of financial instruments, financial risks have emerged. Especially after the end of the Bretton Woods system that based on fixed exchange rates in 1970's, entities faced the financial risk. IAS 39 gathered financial risks faced by businesses in the financial markets in three groups. These risks are risk arising from financial instruments at fair value and risk arising from cash flows and risk arising from the net investment in a foreign operation. Preventing from the risk arising from the net investment in a foreign operation hedge that composes the subject of this study and also one type of prevention from financial risk, is explained in Turkish Accounting Standards TAS 21 and TAS 39.

The implementation section of this study, one of the varieties of hedging, hedge accounting is an example of a net investment in a foreign operation. Example implementation is divided into three sections. In the first part, the increase and decreases at the exchange rates that arised from the position in which the entity made investment does not make forward contracts arised exchange rates are shown. In the second part of our application, the accounting records related to forward contract made for preventing from net investment risk are shown, and how the forward contract prevent the entity from net investment risk is explained. In the final part of the implementation, the disposal of the net investment in a foreign country and it's results are shown.

Key Words: *Financial Instruments, Financial Risk, Hedging, Net Investment Risk, Forward.*